

Talousvaliokunta

Hallituksen vuosikertomus 2022

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2022 (K 2/2023 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 29.9.2023.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- teollisuusneuvos Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- teollisuusneuvos Petteri Kuuva, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- ympäristöministeriö

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Talousvaliokunta on käsitellyt hallituksen vuosikertomusta vuodelta 2022 (K 2/2023 vp) ja ottaa tässä lausunnossaan kantaa siinä selvitettyihin toimenpiteisiin eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta siltä osin kuin ne kuuluvat talousvaliokunnan toimialaan.

Talousvaliokunta esittää poistettavaksi seuraavat eduskunnan lausumat:

Hankintamenettelyä koskeva lainsäädäntö (HE 108/2016 vp — EV 239/2016 vp), 3. lausuma

3. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy tarvittaessa toimialakohtaisiin lainsäädäntöä täsmentäviin toimiin, pitäen erityisesti silmällä jätetoimialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden toimintaedellytyksiä.

Valiokunnan lausunto TaVL 11/2023 vp

Ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien vähentäminen (HE 230/2018 vp — EV 284/2018 vp), 1., 3., 4. ja 5. lausuma:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa tarkoin kuluttajaluottojen hintasääntelyn vaikutuksia kustannuksiltaan kohtuuttomien kuluttajaluottojen tarjontaan ja hintoihin sekä ryhtyy tarvittaessa välittömästi lisätoimiin.
3. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy pikaisesti tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin kuluttajien velkaantumisongelmien ennaltaehkäisyyn ja vähentämisen tehostamiseksi muun muassa arvioimalla maksuhäiriötietojen säilytysaikojen tarkoituksenmukaisuutta ja selvittämällä korkeakorkoisten vakuudettomien kuluttajaluottojen mainonnan rajoittamista sekä selvittää mahdollisuuksia parantaa sosiaalisen luotuksen saatavuutta.
4. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy pikaisesti selvittämään ja valmistelemaan lainsäädäntöä, jolla mahdollistetaan Finanssivalvonnan riittävät ja tehokkaat valtuudet valvoa ja sanktioida korkeakorkoisten pienlainojen tarjoajien toimintaa.
5. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto laatii perusteellisen selvityksen siitä, onko pikavippijärjestelmä lainkaan tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen, ja ryhtyy selvityksen pohjalta tarvittaviin lainsäädännöllisiin ja muihin asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Kaivoslaki Nyt – Lakialoite kaivoslain muuttamiseksi (KAA 7/2019 vp — EK 40/2020 vp), 5 lausumaa:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa huomioon kaivoslainsäädännön uudistamisessa talousvaliokunnan mietinnössään aloitteesta esiintuomat näkökohdat ja hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamisen.
2. Eduskunta edellyttää, että hallitus huomioi kaivosmineraalien luonteen ainutkertaisina luonnonvaroina, joiden hyödyntämisestä yhteiskunnan tulee saada kohtuullinen korvaus ja edellyttää hallitusohjelman mukaisen kaivosveroselvityksen ripeää ja huolellista toteutusta niin, että eduskunnalle jää riittävästi aikaa toteuttaa kaivosverotusta koskevat lainsäädäntöuudistukset kuluvalle hallituskaudella.
3. Eduskunta edellyttää, että hallitus resursoi laadukkaasti lupavalmisteluun takaamiseksi kaivosten luvitusta käsittelevät viranomaiset riittävästi ja huolehtii valmisteluun liittyvän tiedon avoimuudesta.
4. Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa kaivostoimintaa ohjaavalla lainsäädännöllä nykyistä selkeämmin muille elinkeinoille ja asumiselle tärkeiden tai luontoarvoiltaan korvaamattomien alueiden suojelun sekä varmistaa korvauskäytäntöjen oikeudenmukaisuuden haittojen kärsijöille.
5. Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa huomioon kaivoslain uudistuksen valmisteluvaiheissa CETA-sopimuksen vaikutukset valmistelulle asetettuihin tavoitteisiin.

Valiokunnan lausunto TaVL 11/2023 vp

Kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikainen muuttaminen (HE 234/2020 vp — EV 212/2020 vp) 1 lausuma

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi huolellisesti kattavaan analyysiin ja kansainväliseen vertailuun pohjautuen, onko kuluttajaluottosääntelyä muutettava pysyvästi. Tässä arvioinnissa on erityisesti tarkasteltava tehokasta seuraamussääntelyä ja vanhojen, korkeakorkoisten luottojen saamista maltillisemmän korkotason turvaavan sääntelyn piiriin.

Kuljetusyritysten määräaikainen polttoainetuki (HE 92/2022 vp — EV 83/2022 vp) 1 lausuma

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto laatii pikaisesti hallituksen selvityksen ja tarvittaessa esityksen siitä, onko varatun määrärahan puitteissa mahdollista tukea niitä kevyttä polttoöljyä käyttäviä toimijoita, joille esityksen kuljetustuki ei tällä hetkellä kohdistu, ja tekee myös tarvittaessa notifi kaation komissiolle.

Tilannehuoneen/ Datahuoneen toiminnan jatkuminen (HE 39/2022 vp — EV 56/2022 vp) 1 lausuma:

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto toteuttaa pikaisesti vaadittavat toimet, joilla turvataan Tilannehuoneen/Datahuoneen toiminnan jatkuminen vielä eduskunnan keväätistuntokauden 2022 aikana.

Yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain 5 d pykälän muuttaminen (HE 9/2022 vp — EV 12/2022 vp) 1. ja 2. lausuma

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy pikaisesti toteuttamaan vaadittavat toimet, joilla turvataan Tilannehuoneen/Datahuoneen toiminnan jatkuminen välittömästi.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto toimittaa talousvaliokunnalle kaikki hallinnonalat kattavan sekä kansainvälisen toimialoittain jäsennettyä vertailua sisältävän selvityksen koronapandemian aikana myönnettyistä yritystuista maaliskuun 2022 loppuun mennessä.

Muiden kuin poistettaviksi esitettyjen lausumien osalta talousvaliokunta pitää vuosikertomuksessa selvitettyjä ja valmisteilla olevia toimenpiteitä monilta osin tarkoituksenmukaisina ja oikeasuuntaisina. Talousvaliokunta ei kuitenkaan esitä näitä lausumia poistettaviksi asioiden valmistelun tai eduskuntakäsittelyn ollessa vielä kesken.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Talousvaliokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto TaVL 11/2023 vp

Helsingissä 22.9.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sakari Puisto ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedeu ps
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Joakim Strand r
jäsen Juha Viitala sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen